

Sergej O. Prokofjev

Setkání se zlem a jeho přemožení v duchovní vědě

Co musí poznat lidé 5. poatlantského období je toto: plně vědomý boj proti zlu vystupujícímu ve vývoji lidstva
Rudolf Steiner 18.11.1917

Kdo dnes pozoruje nepředpojatě současnou civilizaci, jak se vyvinula až do konce našeho století, ten bez obtíží pozná důvody, proč tak rychle propadá silám smrti a zla ve světě nás obklopujícím, které stále více sílí.

První druh sil uchopil téměř všechny oblasti lidského života. Neboť ještě nikdy nehrozilo lidstvu v celých dějinách jeho existence na Zemi tak zjevně reálné nebezpečí jeho totálního fyzického zničení. Velká atomová katastrofa, zamoření životního prostředí, které již nelze napravit, nové nemoci, které jsou vyvolávány pronikáním materialistické vědy do oblastí, jež náleží vlastním základům lidského pozemského života, genová manipulace, klonování a tak dále, již vůbec nemluvě o epidemicky praktikovaných umělých potratech a blížící se všeobecně zákonně uznávané eutanázii („humánnímu“ umírání) - vše to svědčí o tom, že síly smrti ve většině oblastí současné civilizace převládly a ženou pozvolna tuto civilizaci do propasti.

Druhá propast se dnes otvírá v nitru člověka. Ta je vyvolávána druhým druhem sil, které vystupují v našem století s nikdy nebývalou silou. Jsou to síly zla. Ještě nikdy nepropuklo z lidských duší takové množství pekelných sil. Dvě světové války, vyhlazovací tábory bolševiků a nacistů, genocida celých národů a mnoho jiných věcí hovoří o tom, že se působení sil zla při svém útoku na lidskou duši pozvedlo ve 20. století na nový, kvalitativně zcela jiný stupeň.

Abychom pochopili pravé důvody tohoto neobyčejného zesílení sil smrti v zevním světě a sil zla v nitru lidské duše, může nám pomoci poznání ze zdrojů esoterního křesťanství. V naší době je jeho hlavním reprezentantem anthroposofie neboli duchovní věda, která byla založena na počátku 20. století Rudolfem Steinerem. Tak můžeme v mystériích živoucího Krista, o němž duchovní věda hovoří, nalézt odpověď na obě otázky,

kteřé dnes stojí před lidstvem v hrůzné velikosti: otázka smrti a otázka zla.

Odpověď na první otázku zprostředkovává pravé pochopení mystéria Golgoty jako ojedinělého, jedinečného božského činu, který měl za následek, že se poprvé v zemském vývoji otevřela možnost, aby byla přemožena smrt. Od 14. století se snažili v kruzích esoterického křesťanství všichni praví rosikruciáni vyvíjet v lidské duši smrt přemáhající síly vzkříšení a nazývali to prací na „kameni mudrců“.

Odpověď na druhou otázku dává opakování mystéria Golgoty v nadmyslových světech, o čemž hovoří anthroposofie ze zdrojů duchovního bádání (viz GA 152, 2.5.1913). Nejdůležitější následek této události ve vyšších světech je nové objevení se Krista pro lidstvo, avšak tentokrát nikoli způsobem fyzickým, nýbrž nadmyslovým, následek, který počíná v 20. století. Toto nové objevení se Krista ze všeobšáhlé (éterické) životní sféry Země je, podle duchovní vědy, centrální duchovní událostí naší doby. Je to bezprostředně spojeno s možností, že člověk může přemoci zlo silou dobra ve smyslu správně chápaného manichejského principu.

Tyto dva centrální okultní proudy esoterického křesťanství, rosikruciánský a manichejský, našly v našich dnech svou syntézu a svou moderní, dnešní epoše duše vědomé odpovídající podobu v duchovní vědě. V této souvislosti hovořil Rudolf Steiner 25. října 1918, GA 185, v přednášce o tajemství vztahu a společného působení sil smrti a sil zla v zemském vývoji během tří poatlantských epoch, řecko-latinské, dnešní („evropské“) a budoucí slovanské: Podle jeho duchovně-vědeckého bádání dosáhly síly smrti svého vrcholu v nitru lidské duše ve čtvrté, řecko-latinské epoše. Proto se také v této epoše uskutečnilo mystérium Golgoty, jímž byly proti silám smrti postaveny síly vzkříšení, jež je přemáhají.

V další epoše, v níž dnes žijeme, ubírají se v zemském vývoji síly smrti jiným směrem: směrem z nitra navenek. Dosahují v naší době ve vnější civilizaci svého vrcholu, kdežto v nitru lidské duše vystupuje stále silněji nové pokušení, pokušení vlivem sil zla. Konečně bude následovat asi za půldruhého tisíciletí po naší „evropské“ epoše další, šestá neboli „slovanská“ epocha. To bude doba, v níž se budou šířit nové, jasnovidné schopnosti v celém lidstvu, a v níž díky tomuto spojení s duchovním světem budou lidé moci pozvolna pomocí sil, které vycházejí z mystéria Golgoty, přemáhat síly smrti, které uchopily současnou

civilizaci.

Současně naleznou také síly zla, které v naší 5. poatlantské epoše působí více v hlubinách lidské duše, cestu navenek (tak jako síly smrti v předcházející epoše). A potom budou mít lidé co bojovat s tímto „objektivním zlem“ na magické úrovni, když vystoupí proti jeho černo-magické síle moc magie bílé, jejímž zdrojem bude v oné době vědomé jasnozřivé spojení lidí s éterickým Kristem. (Tento proces dosáhne své kulminace v sedmé, „americké“ epoše.)

Základ pro takové bezprostřední spojení s Kristem se musí však vytvořit již v naší epoše. Neboť to, co se teprve v budoucnu projeví, připravuje se již dnes, a to znamená, že lidé současnosti tomu musí především správně rozumět. Proto byla dána duchovní věda, která obsahuje hluboké porozumění pro mystéria éterického Krista a ve spojení s tím pravé poznání sil zla.

Rudolf Steiner se vyjádřil o bezprostředním spojení, které existuje mezi tajemstvím smrti a tajemstvím zla v naší 5. poatlantské epoše nebo přesněji, počínaje 20. stoletím takto: „Nyní, kdy se má opět Kristus objevit v éteričnu, kdy se má opět prožívat jistým způsobem mystérium Golgoty, nyní bude mít zlo podobný význam jako narození a smrt pro čtvrté poatlantské období... Tak je vedeno lidstvo 5. poatlantského období na základě zla zvláštním paradoxním způsobem k obnovení mystéria Golgoty. Prožíváním zla se uskuteční, že se Kristus může opět objevit, jako se objevil skrze smrt ve 4. poatlantském období.“ (GA 185,25. října 1918.)

Z toho vyplývá, že zvláštností naší doby je právě skutečnost, že se v ní poprvé oba proudy sil - síly smrti a síly zla - protínají a začaly působit současně, kdežto v předcházející čtvrté epoše převládaly první z nich a v další šesté budou převládat druhé. Proto také Rudolf Steiner odpověděl na otázku položenou mu při soukromém rozhovoru, co je prý jeho hlavním úkolem v tomto vtělení, dvěma slovy: „Reinkarnace a karma“. 11 Neboť obnovení těchto dávných nauk ze zdrojů esoterického křesťanství v epoše duše vědomé je spojeno bezprostředně s vnikáním do tajemství smrti a zla. Také je nemožné přibližovat se těmto dvěma centrálním tajemstvím zemského vývoje, aniž se současně pochopí podstata zákonů znovuvtělování a karmy. Neboť jen pomocí poznání tajemství smrti může dnes člověk dosáhnout plného vývoje duše vědomé a vést tuto duši potom poznáním tajemství zla skutečně k nové spiritualitě. „Tento úkol sil, které lidem přinášejí smrt“, tak pravil Rudolf Steiner, „spočívá

právě v tom, aby se jednou lidem dostalo plné schopnosti „duše vědomé“, kdežto síly zla jsou tu k tomu, aby jednou mohl člověk na stupni duše vědomé proniknout k duchovnímu životu“ (GA 185,26. října 1918).

Tato „plná schopnost duše vědomé“ spočívá především v tom, že v ní skutečně procitnou síly individuálního já, což se může stát jen tehdy, když se toto já poznává jako občan nadsmyslového světa, jímž pokaždé prochází mezi smrtí a novým zrozením. Na jiném místě charakterizoval Rudolf Steiner tento proces jako proměnu duše vědomé v „duši imaginativní“ na cestě duchovního žákovství (GA 145, 29. března 1913). Přijímat „nový duchovní život“ do duše vědomé (to znamená tuto duši spiritualizovat směrem k duchovnímu Já) je však bez vědomého proniknutí do způsobu působení karmických zákonů zcela nemožné, jelikož s karmou je spojena nejvyšší spiritualita přístupná pozemskému člověku. Neboť na vytváření karmy se účastní podle duchovní vědy všech devět božsko- duchovních hierarchií, od andělů až k Serafům (viz GA 239, 8.6.1924).

A tak je možné jen na základě nového duchovněvědeckého pochopení ideje znovutělování skutečně proniknout do tajemství smrti, to znamená do tajemství, jak může člověk do sebe přijímat, kráčeje od vtělení ke vtělení, víc a více síly vzkříšení, které díky mystériu Golgoty vplynuly do zemského vývoje, aby člověk jednou - na konci zemských časů - skutečně přemohl smrt silou živoucího Krista.

Podobným způsobem, vnikající tentokrát do podstaty působení karmických zákonů novým křesťanským porozuměním, o němž nám hovoří anthroposofie, můžeme pochopit tajemství zla a jeho proměnu v dobro, což je možné díky té skutečnosti, že se Kristus, současně se svým éterickým objevením se, stává pozvolna Pánem karmy zemského vývoje (GA 131, 14. října 1911). Odtud pochází také souvislost jeho druhého příchodu s tajemstvím zla, o němž se hovořilo výše.

Cílem tohoto líčení je pozorovat podrobné působení sil zla ve světě - jakož i cesty, na nichž se jim může klást odpor, jelikož obojí je spojeno s centrálním mystériem naší doby - s objevením se Krista v éteričnu.

Oprávněnost takové otázky vyplývá především ze skutečnosti, že v roce 1998 již potřetí v historickém vývoji lidstva se objevilo apokalyptické číslo 666, které pokaždé přineslo sebou významné zesílení sil zla v pozemském vývoji. Takové zesílení sil zla se děje také dnes a bude také nepochybně pokračovat do blízké budoucnosti; aby se však pochopila podstata toho, co se

děje, je třeba pozorovat nejen dvě předcházející epochy působení tohoto čísla, nýbrž je také třeba vysvětlit, jaké reálné okultní síly a bytosti ze tímto číslem stojí. Při tom nám může pomoci duchovní věda.

Podle duchovního bádání Rudolfa Steinera předcházely během kosmického vývoje naší Země, která představuje Čtvrtý aeon vývoje světa, tři aeony. Člověk dosáhl však teprve během zemského aeonu stupně individuálního já, v předcházejících aeonech naproti tomu existoval jen ve formách, které se poněkud podobají dnešním zvířatům, rostlinám a minerálům. Tak měl budoucí člověk na prvním aeonu „starého Saturnu“ jakési (tepelné) fyzické tělo a jeho vědomí odpovídalo tělu dnešních minerálů. Na „starém Slunci“ byl člověk obdařen tělem éterickým a pozvedl se díky této skutečnosti k rostlinnému bytí. Na „starém Měsíci“ mu bylo propůjčeno tělo astrální, čímž se stal podobný zvířeti, a teprve na Zemi se stal, poté co přijal individuální já, Člověkem.

Zatímco takto procházel budoucí člověk v předcházejících aeonech světového vývoje stupni minerálu, rostliny a zvířete, dosahovaly jiné, vyšší bytosti, již stupně lidství: za měsíčního aeonu bytosti, které se potom v zemském aeonu staly anděly, to znamená čistě duchovními bytostmi, které stojí o jeden hierarchický stupeň nad člověkem. Na starém Slunci prošly stupněm lidství bytosti, které na starém Měsíci dosáhly stupně anděla a v zemském aeonu se pozvedly na ještě vyšší stupeň archandělů. To jsou bytosti, které dnes stojí o dva stupně výše než člověk. Konečně dosáhly na starém Saturnu stupně člověka bytosti, které stojí za doby zemského aeonu již o tři stupně výše než člověk a které se nazývají v křesťanské esoterice archeové. V tomto vývoji však nemohly všechny bytosti úplně dosáhnout svého cíle. Některé bytosti zůstaly pozadu, a jelikož se pokusily o to, Čeho nedosáhly, dohonit v dalším aeonu za zcela jiných, nevhodných podmínek, staly se nevyhnutelně odpůřícími mocnostmi, které neustále překračovaly hranice svého oprávněného působení a tím sváděly ty bytosti, které v různých aeonech prodělávaly svůj pravidelný vývoj, ke zlému. Protože nemohou ve své vlastní říši dohonit to, co zameškaly, pokoušejí se o to na úkor jiných bytostí parazitním způsobem.

Tak hovoří duchovní věda o třech druzích odpůřících mocností, které vždy během minulých aeonů, Saturnu, Slunce, Měsíce, zůstaly pozadu. Rudolf Steiner nazývá tyto bytosti, neboli „padlé duchy“, jmény jejich vůdců - bytostmi luciferskými, ahrimanskými a asurskými bytostmi zla. První jsou andělé opozdivší se

na starém Měsíci, druzí jsou archandělé opozdivší se na starém Slunci a třetí jsou archeové opozdivší se na starém Saturnu (GA 266/1 1.11.1906). Jelikož ale člověk během těchto tří aeonů obdržel astrální, éterické a fyzické tělo, zaměřují se především na tato těla ona pokušení, která vycházejí z uvedených démonických bytostí. Tak se snaží luciferské bytosti vnikat do astrálního těla člověka, které jim poskytuje nejlepší možnosti k vlastnímu vývoji, neboť ono bylo propůjčeno Člověku v době starého Měsíce, to znamená v tom aeonu, když tito duchové zůstali pozadu na své vlastní vývojové cestě. Obdobně se snaží ahrimanské bytosti ovládnout síly lidského éterického těla, aby jejich pomocí dohonily to, co zameškaly, a asurské bytosti, naší dobou počínaje, stále častěji přistupují k fyzickému tělu člověka (k jeho nadmyslovým částem).

Vědomě se setkává člověk v naší době s těmito třemi kategoriemi odpůrcích mocností ve své duši, která se, podle duchovní vědy, skládá ze tří Článků: z duše pociťující, z duše rozumu a z duše vědomé. První je nositelem plodů práce na těle astrálním, druhá nese v sobě plody práce na těle éterickém a třetí na těle fyzickém. Odtud pochází také zvláštní příbuznost odpůrcích sil s těmito duševními Články: pokušení Lucifera se projevuje zvláště silně v duši pociťující, pokušení Ahrimana v duši rozumu a Asury v duši vědomé. Jelikož ale v této duši vědomé vystupuje působení individuálního já poprvé v plném rozsahu, vyplývá z toho, že asurští duchové jsou pro jeho vývoj zvláště nebezpeční. Proto je charakterizoval Rudolf Steiner také jako ničitele samého lidského já (viz G A 107, 22.3.1909)

Také nevnikají tyto tři kategorie současně do všeobecného vývoje lidstva, nýbrž jen podle míry vývoje lidí. Jako první vniká do zemského vývoje Lucifer. Přistupuje k lidem jako pokušitelský duch v lemurské době, což je popsáno v bibli jako „pád do hříchu“. Ahriman působí se svým zástupem později ve vývoji lidstva - v epoše staré Atlantidy -, a asurští duchové počínají vnikat do vývoje v epoše duše vědomé nebo přesněji, počínaje naší dobou. Jak ještě uvidíme, svědčí o tom právě děj 20. století způsobem vpravdě úděsným.

Tak lze říci: Jestliže se správný vývoj vyjadřuje v okultní řeči číslem sedm, které je současně číslem dokonalosti, potom musí být vývoj, který nedosahuje svého cíle, číslem šest, neboli číslem nedokonalosti, rozdělení a opozice (3+3). Z toho důvodu může každá z těchto tří kategorií odpůrcích mocností být vyjádřena číslem šest pro své zaostání vůči normálnímu vývoji. Tím dostáváme tři šestky a to je apokalyptické číslo, které se v Janově

Zjevení nazývá „Číslem zvířete" a které je také „číslem člověka" (kapitola 13,18).

Tím však ještě není tajemství zla vyčerpáno. Ve skutečnosti se skrývá za apokalyptickým číslem tajemství jedné, ještě mocnější, démonické bytosti, která používá těchto tří zmíněných kategorií odpůrcích mocností, aby vnikala do zemského vývoje. Neboť ona sama nenáleží, na rozdíl od těchto tří kategorií, k pozemskému vývoji. Evoluce spojená s člověkem prochází třemi aeony, Saturnem, Sluncem a Měsícem, a také bytostí, které se opozdily ve svém vývoji během těchto tří světových epoch, náleží přesto k tomuto vývoji. Jsou to odpůrci mocnosti, které vznikly z této evoluce. Jinak tomu je se zvířetem z propasti, za jehož podobou se skrývá mocná démonická bytost, která nenáleží k lidské evoluci, nýbrž, která odpadla od průběhu oprávněného vývoje ve světových epochách, které předcházely starému Saturnu.

Když Rudolf Steiner užíval souvztažnosti cifer a písmen ve starohebrejské abecedě, odhalil písmenový význam apokalyptického čísla a obdržel jméno zvířete: Sorat (viz GA 104, 29. června 1908). Je to „sluneční démon", hlavní odpůrce a protivník Kristův v našem kosmu ve vývoji světa. Je-li Kristus v esoterickém křesťanství nejvyšším Bohem lidského Já, jeho nebeským praobrazem a cílem, tak vystupuje Sorat v kosmu jako protivník jakéhokoli já, to znamená nejen lidského, nýbrž principu já jako takového, kde se může jen projevit. Nemaje sám možnost vstoupit do pozemského vývoje člověka (jeho bezprostřední vstup nastane v apokalyptické budoucnosti), snaží se Sorat především působit na lidstvo skrze ony tři mu sloužící odpůrcí mocnosti, které náleží k tomuto vývoji. Přitom roste stále moc Soratova v tomto vývoji tou měrou, jakou tyto odpůrcí mocnosti do vývoje zasahují. Tak byl jeho vliv na vývoj minimální, když v něm působily jen luciferské bytosti. Když do něho vnikli na staré Atlantidě ahrimanští duchové, kteří učili tehdejší lidstvo černé magii, moc Soratova významně zesílila. Počínaje naší dobou, jelikož se začíná ukazovat vliv také asurských bytostí na pozemský vývoj, může dosáhnout moc Soratova pozvolna svého vrcholu.2) A tak jsme dnes na počátku epochy, v níž vliv Soratův na zemský vývoj významně zesílí. Vstup do této epochy je předznamenán v rytmu historické doby třetím objevením se apokalyptického čísla v roce 1998.

Abychom význam tohoto roku lépe pochopili, musíme se neprve obrátit na dvě předcházející vystoupení tohoto Sorata v dějinách, když mu byli k dispozici jen luciferští a ahrimanští duchové.

3' V této souvislosti sděluje nám duchovní věda toto:
V sedmém století křesťanského letopočtu musili učitelé následkem toho, že byzantský císař Justinian (6. století) nařídil uzavření většiny filosofických škol, které až dosud ještě existovaly, které uchovávaly antickou moudrost, musili tito učitelé uprchnout do Malé Asie, kde bylo jejich vědění shromažďováno v tak zvané Akademii v Gondišapuru. Zevní dějiny vědí jen málo o této Akademii, a proto my můžeme její význam chápat jen pomocí duchovně-vědeckého bádání. Tehdy se podařilo ahrimanským a luciferským bytostem, které byly v duchovním světě pod přímým vlivem Soratovým, dostat tuto antickou moudrost shromážděnou v této Akademii do své moci. To mělo za následek, že se tato bytost mohla pokusit předčasně vnášet silný impuls duše vědomé, jejíž epocha měla správně začít teprve v 15. století, do zemského vývoje prostřednictvím Akademie v Gondišapuru. Kdyby se to bylo podařilo, potom by byla zemská civilizace zcela zahrmanizována a každý další vývoj by se stal nemožným. Právě toho se ale snažil Sorat dosáhnout: odříznout člověka pomocí zahrmanizované duše vědomé od dalšího vývoje duchovního Já, životního ducha a duchovního člověka (viz GA 184, 11.12.1918).

Toto první vnikání slunečního démona do pozemského vývoje bylo však paralyzováno rozhodným způsobem silami, které se vylily do pozemského vývoje na přelomu věků mystériem Golgoty. Jiný faktor, který podle moudrosti světového vedení přispěl také ke zničení moci slunečního démona, bylo vystoupení islámu na historickou scénu, jemuž se dařilo svým luciferským nespoutaným nápoem ulomit ahrimanský hrot Gondišapuru. Přesto stačilo to málo, které prosakovalo od té doby z arabského světa do Evropy, aby dalo vývoji přírodních věd v následující době jednostranný materialistický směr. A tak působil osten prvního útoku Sorata na lidstvo nadále a potom ve vší zemské civilizaci až do dnešní doby.

Druhý vliv působení Sorata na pozemský vývoj se uskutečnil kolem roku 1332 v souvislosti s prvním opakováním apokalyptického čísla. Tehdy byl zničen pod vlivem Soratovým v Evropě templářský řád. Tento řád si stanovil za svůj úkol nové sociální uspořádání s Kristem jakožto středem. K tomuto účelu se snažili členové řádu používat duchovní síly zlata. To mělo být osvobozeno od všeho egoistického a postaveno do služby křesťanského vývoje. Ačkoli se řád stal velmi brzy bohatým, mimořádně bohatým, byli přesto jednotliví rytíři chudí a věnovali celý svůj život tomu, aby uskutečňovali vysoké ideály křesťanství.

Proti rostoucímu politickému a hospodářskému vlivu tohoto řádu, jakož i proti jeho duchovní a morální autoritě, které se řád těšil v Evropě i daleko za ní, vystoupili francouzský král Filip IV., zvaný Sličný a papež Klement V.. První se chtěl zmocnit bohatství řádu, aby pomocí něho dosáhl v Evropě neomezené moci, a druhý chtěl podkopat jeho duchovní a morální autoritu, v níž spatřoval nebezpečí pro vládu církve. Následkem vykonstruovaných obvinění a strašlivých mučení, jimž byli inkvizicí podrobeni stovky rytířů, podařilo se mučitelům vyrvat rytířům falešná doznání, která potom posloužila jako formální důvody ke zničení řádu. Tak dosáhl tehdy Sorat pomocí osobností Filipa a Klementa, posedlých ahrimanskými a luciferskými duchy, zničení jednoho z nejvýznamnějších pokusů o sociální přetvoření Evropy v duchu Kristova impulsu (viz GA 171, 25. září 1916).

V dnešní době prožíváme třetí objevení se apokalyptického Čísla v historickém vývoji lidstva a v souvislosti s tím opětné pronikání Soratových sil do zemského vývoje. Charakteristické pro naši epochu je to, že se jeho démonické síly nyní plně projevují, jelikož nyní jsou mu k dispozici také duchové asurští. To má za následek, že zlo začíná přijímat zcela jiný charakter, který se liší od všech forem, které mu byly vlastní v minulosti. Co to znamená? Abychom tomu porozuměli, musíme se obrátit k hlavním proudům zla ve 20. století ze stanoviska duchovní vědy. O třech druhích zasvěcení zla, které existují ve skrytu v dnešní civilizaci, hovořil Rudolf Steiner. Jsou to tři zasvěcení, která jsou praktikována v tajných společnostech anglicky hovořícího Západu, v jezuitském řádu a v bolševismu: „Iniciační vědu mají, i když naprosto nikoli prospěšným způsobem pro lidstvo, ti, které jsem častěji označil jako vlastní nositele moci v anglickoamerickém světovém hnutí. Iniciační vědu má vše to, co je závislé na jezuitismu. A jakousi iniciační vědu zvláštního druhu má také leninismus" (GA 197, 13. června 1920).

K těmto třem proudům zla přistoupil o něco později ve 20. století proud čtvrtý. Tento proud se zakládal na principu extrémního nacionalismu, který se, počínaje naší dobou, stal jedním z nejsilnějších protikřesťanských impulsů v civilizaci⁴. V naší 5. poatlantské epoše se musí začít s přemáháním všech forem nacionalismu Kristovým impulsem, a na jeho místo musí nastoupit nová kultura, která je založena na principu individuálního já, to znamená na principu čistě lidském. To vylíčil Rudolf Steiner takto: „Kristus má vykonat v 5. poatlantském období důležitý čin: totiž stát se pomocníkem k přemožení, ke konečnému

přemožení všeho toho, co přichází z nacionálního principu" (GA 174, 22. ledna 1917).

Ve 20. století byl ale tento protikřesťanský princip učiněn základem nacionálně-socialistického hnutí. V dalších slovech Rudolfa Steinera je třeba jen místo slova „nacionalismus" dosadit slovo „nacionální socialismus" (v češtině zkracováno jako nacismus), aby se obdržela důležitá charakteristika dvou nejvíce protikřesťanských hnutí v našem století: „Tyto dvě věci vystoupily pro všechny křesťanské elementy 19. a 20. století: nacionalismus, luciferská podoba protikřesťanství, a to, co vrcholí v leninismech, trockismech, ahrimanská podoba protikřesťanství. To jsou lopaty, jimiž se má dnes kopat hrob křesťanství, nacionalismy a leninismy. A všude, kde se koná kult s nacionalismy a s trockismy,... tam je kopán hrob křesťanství, tam vládne pro toho, kdo do toho vidí, nálada, která je v pravém smyslu náladou Bílé soboty. Nositel křesťanství leží v hrobě a lidé kladou na něj kámen. Dva kameny položili lidé na reprezentanta křesťanství: nacionalismy a zevní socialismy" (GA 198, 3. dubna 1920).

Ale to, co tato dvě hnutí nejsilněji spojuje, to je jejich nesmiřitelné nepřátelství vůči všemu, co přichází z pravého ducha. „S nenávisť vůči duchu", tak pravil Rudolf Steiner, „se setkáváme v intenzivní míře jak na straně nacionalismu, tak také falešného socialismu [bolševismu]..." GA 198, 3.

dubna 1920.5) Proto byla anthroposofie pronásledována jak režimem bolševickým, tak i nacistickým. A poté co byly Anthroposofické společnosti zakázány 1923 bolševiky a 1935 nacisty, byli četní jejich členové tvrdě pronásledováni, jejich majetek konfiskován, různá anthroposofická zařízení zakázána a někdy byli také členové fyzicky ničení.

Jestliže srovnáme tyto čtyři proudy zla,⁶) tak můžeme konstatovat určitou okultní souvislost mezi jezuitismem a nacismem na jedné straně a mezi cíly západních lóži a bolševickým experimentem ve Východní Evropě na straně druhé. V jezuitském procesu zasvěcení, jak je líčen v klasické formě v tak zvaných „duchovních cvičeních" zakladatele řádu Ignáce z Loyoly, máme proud, který, vycházející z určitých kruhů římsko-katolické církve, chce postavit na místo Krista zcela jinou bytost, kterou však jezuité nazývají právě tímto jménem (viz GA 131, 5. října 1911 a GA 197, 30. Července a 21. září 1920). Podle své povahy je tato bytost čistě luciferská, jelikož by chtěla vývoj otočit zpět a člověka přimět k tomu, aby se opět podřídil úplně a naprosto zevní autoritě, ať by to nyní byla autorita církve, papeže,

toho či onoho dogmatu, které bylo vydáno, nebo mínění nějaké skupiny či partaje. Za tímto proudem k prosazení nějaké zevní autority se však skrývá tvrdý boj o duchovní nadvládu nad světem, což F. M. Dostojevský vyjádřil ve své slavné legendě o velkém inkvizitorovi. 7

O spojení římsko-katolické církve s nacistickým režimem existuje dnes bohatá literatura. Zde postačí připomenout konkordát, který byl roku 1933 sjednán mezi Hitlerem a Vatikánem o politické podpoře, kterou obdržel Hitler v rozhodujícím okamžiku svého boje o moc od katolicky orientované strany Středu Německa, s jejíž pomocí mohl přijít k moci a mnoho jiného.8) Jsou zde ale ještě jiné skutečnosti většího významu. Tak byl například jezuity sepsán antisemitský padělek pod názvem „Protokoly siónských mudrců“ (viz GA 190, 5. dubna 1919), byl použit nacistickým režimem a stal se základem jeho ideologie totálního zničení Židů. Nebo zájem Himmlerův o jezuitský řád a o jeho „duchovní cvičení“, zcela zvláště v době, když zakládal svůj vlastní „řád“ v rámci SS. Proto není žádnou náhodou, že vybudování a pracovní metody jeho řádu připomínají organizační principy a četné praktiky řádu jezuitského.

Také vztah mezi vedoucími finančními kruhy angloamerického Západu a mezi bolševickou juntou přicházející v Rusku k moci není žádným tajemstvím. Skvěle organizovaná pomoc, která byla z této strany poskytnuta Leninovi a Trockému, aby se zřídil v Rusku bolševický režim, je dnes všeobecně známa a doložena dokumenty. Hluběji proniknout můžeme však do těchto vztahů jen pomocí duchovní vědy. Z jejich sdělení vyplývá, že již koncem 19. století se vypracovával a pečlivě plánoval v jistých okultních kruzích anglicky hovořícího Západu socialistický experiment: To bylo potom úspěšně uskutečněno pomocí finančních struktur v Rusku jim poplatných v říjnu 1917 (viz GA 186, 1. prosince 1918).

Co se nyní týká podstaty zasvěcení, které bylo praktikováno v tajných společnostech Západu, které stály za ruskou tragedií, poukazuje Rudolf Steiner na to, že neofytům byla důkladně vštěpována pomocí jistých rituálů ceremoniální magie myšlenka, že Kristus prý není ve skutečnosti ústřední bytostí duchovního světa. Když si vytkli za cíl vládu nad světem, obrátili se o pomoc k jinému, údajně mnohem mocnějšímu duchu. Jakožto odměnu za jejich zapření Krista dává jim ahrimanská bytost, inspirující tyto členy lóže, iluzi tak zvané „ahrimanské nesmrtnosti“, která je úplným opakem oné nesmrtnosti, o níž hovoří křesťanství (viz GA 174, 20. a 21. ledna 1917). Budoucnost, pro

jakou se snaží tyto tajné společnosti lidi připravovat, vylíčil prorockým způsobem Vladimír Solovjov ve svém „Krátkém vyprávění o Antikristovi“. Pomocí světového kapitálu jim sloužícího a totální globalizace, ukážou se tyto společnosti jako nejmocnější a nejaktivnější pomocníci Ahrimana na počátku nejbližšího tisíciletí při jeho vtělení na Zemi.9) Když se ale Ahriman vtělí „v západním světě“ a to v anglicky hovořícím,10' tak z toho vyplývá, že anglicky hovořící národy budou vystaveny při jeho objevení se nejsilnějším pokušením. Proto je také právě pro západní národy zvláště důležité, aby věděly o tajných společnostech Západu a o jejich okultně-politických cílech - což je dnes možné jen pomocí sdělení duchovní vědy chtějí-li splnit ve vývoji lidstva svou pravou úlohu

Z toho všeho se stává pochopitelným, proč vystupují tyto tajné společnosti Západu na zevní historické úrovni tak aktivně proti jezuitům a naopak. Neboť v případě tajných společností se jedná o „experimenty“, u nichž je předjímána budoucnost ahrimanským způsobem. Co se má uskutečnit v 6. kulturní epoše jako duchovní sjednocení lidstva, nahrazuje se v 5. epoše materialistickou

karikaturou, a to musí vést k tragedii nejen v současnosti, nýbrž skutečně k odříznutí všech možností budoucího vývoje. O to právě usilují západní lóže, aby upevnily svou moc.

Jezuité naproti tomu usilují pomocí svého okultního školení zvrátit duchovní vývoj lidstva, podřizující jednotlivého člověka zevní autoritě církve, papeže, různých encyklik a ustanovení, jak to bylo oprávněné jen ve 4. kulturní epoše.1

Z okultního stanoviska pozorováno, potírají jak jezuité tak i západní lóže především svobodný a vědomý vývoj individuálního lidského já. Jezuité chtějí člověku vnutit takové formy duchovního života, které byly oprávněné jen před počátkem epochy duše vědomé (jezuitský stát v Paraguayi je toho jasným svědectvím) a tajné společnosti chtějí každý vývoj sil individuálního já ochromit pomocí materializování duše vědomé, tak jak se to dnes děje všude v západní civilizaci.

Výše konstatovaný vztah mezi západními tajnými společnostmi a vznikem bolševické diktatury ve Východní Evropě na jedné straně, jakož i mezi jezuitským impulsem a okultními základy nacismu na druhé straně, dává současně pochopit také podstatný rozdíl mezi nimi, který především existuje v enormním stupňování sil zla. Neboť síla zla, které se ve 20. století projevil v bolševismu, mají jiný charakter než všechny formy

zla, které vycházejí z okultních snah tajných společností Západu. Podobně spočívá mimořádné stupňování sil zla - a to nejen v ohledu kvantitativním, nýbrž také kvalitativním - při přechodu od jesuitismu k nacismu.

Zde se opět dotýkáme jednoho z tajemství vývoje lidstva. Jde o dvojí původ zla v zemském vývoji. Na to bylo poukázáno na počátku našeho zkoumání, když jsme poukázali, že existují síly zla, jejichž zdroj je třeba hledat v zemském vývoji, který zahrnuje tři kosmické aeony Saturnu, Slunce a Měsíce, a síly zla, které původně nevznikly z této evoluce. K prvnímu druhu sil náleží ty, které vycházejí z takových opozdivších se bytostí jako Lucifer, Ahriman a Asura se svými příslušnými zástupy, a k druhému druhu síly slunečního démona Sorata.

„Máme tu co činit se třemi směry iniciace: se dvěma spočívajícími na úrovni vývoje lidstva [Západní lóže a jezuité] a s jedním směrem ležícím pod úrovní vývoje lidstva [bolševismus], ale vyznačujícím se nesmírně silnou vůlí" (GA 197, 13. června 1920). Tak charakterizoval Rudolf Steiner základní rozdíl mezi těmito okultními proudy. A na jiném místě téže přednášky řekl o bolševické iniciaci: „Je to iniciace ahrimanská, která jednoduše náleží jiné světové sféře, než je naše světová sféra. Ale je to iniciace, která má ve svém klínu moc lidskou civilizaci ze Země odstranit, odstranit vše to, co se vytvořilo jako lidská civilizace". Následkem tohoto zvláštního démonického zasvěcení¹²⁾ stali se vedoucí zakladatelé bolševismu také bezprostředně nástroji ahrimanských duchů: „Lenin, Trocký a podobní lidé jsou nástroji ahrimanských mocností" (tamtéž).

Ahrimanští duchové, jimiž byli zakladatelé bolševismu posedlí, neukazují se však jako poslední instance zla, které skrze ně působilo, neboť potom by bolševismus podle své okultní povahy náležel k vývoji pozemskému. Rudolf Steiner poukázal však rozhodně na to, že vzešel ze zcela jiné světové sféry, která nemá nic společného s naší. Ve zmíněné přednášce poukázal jen na infernální (pekelné) síly, které jsou v základě bolševismu jaksí v poslední instanci, které používají ahrimanských mocností jenom k dovršení a dosažení svých ničivých cílů: „V leninismu se vypracovává na povrch vývoje lidstva chytrost lidského zvířete, chytrost lidské animality." To upomíná na slova Janova Zjevení: „Zde hovoří moudrost sama. Kdo má rozum, jenž hledá smysl, jaký má číslo zvířete. Je to číslo člověka." (13,18: Bock) Celé okultní tajemství bolševismu odhalil však Rudolf Steiner teprve na konci svého života. V přednáškovém cyklu, který konal v září 1924 pro faráře Obce křesťanů o Apokalypse, řekl: „...

současné poměry Ruska, to je to, o co usilují Soratovští duchové vnikající do lidských duší." (GA 246, 12. září 1924.)

Tak spočívá základní rozdíl mezi západními lóžemi a bolševismem v tom, že západní lóže jsou inspirovány jenom démonickými duchy, kteří náleží k naší evoluci, kdežto bolševismus dostává své inspirace ze sfér, které leží pod ní. A podobný závěr můžeme učinit při srovnání mezi jesuitismem a nacismem.

Také zde jde při přechodu z jednoho proudu do druhého o nesmírné zesílení sil zla. Důvodem je, že nacismus, podobně jako bolševismus, je inspirován ve své hlubší podstatě silami zla, které vzešly nikoli z lidské, nýbrž podlidské evoluce. Na to poukazuje Rudolf Steiner lehce zahalenou formou ve slovech již

výše citovaných, kde staví vedle sebe leninismus (bolševismus) a nacionalismus, který dosahuje ve 20. století své kulminace v nacismu, jako dvě hlavní protikřesťanská hnutí naší doby.

Avšak hlubší tajemství kořenů tohoto démonického hnutí, které roku 1933 přišlo v Německu k moci, odhalil Rudolf Steiner také ve zmíněném cyklu pro kněze. Zde říká: „Dříve než éterický Kristus může být správným způsobem lidmi pojmán, musí se lidstvo nejprve vypořádat se setkáním se zvířetem, které vystoupí 1933" (GA 346, 20. září 1924). Tak se v Německu otevřel s uchopením moci

Hitlerem druhý kanál pro vnikání sil slunečního démona do zemské evoluce. První kanál vytvořil, jak jsme viděli, bolševismus, jehož nositelé v roce 1917 strhli na sebe moc v Rusku.¹³⁾

A z toho vyplývá, že právě tak jako bolševismus tvoří největší protiklad vůči pravým úkolům Ruska, představuje nacismus rovněž největší protiklad vůči pravým úkolům Německa a německé kultury ve vývoji lidstva.

Tak máme ve 20. století dva případy, kdy Soratovy síly pronikly do historického vývoje lidstva před rokem 1998, to znamená před třetím návratem čísla zvířete v pozemských dějinách.

Jak můžeme tento fenomén vysvětlit ze stanoviska duchovní vědy? Musíme se proto obrátit k důležitému zákonu, který v evoluci vládne a o němž Rudolf Steiner často psal ve svých knihách (viz GA 11 a GA 13). Tento zákon spočívá v tom, že pokaždé, když se má vývoj pozvednout na nový stupeň, opakuje se předcházející stadium ve změněné formě. Tak se opakovaly na počátku zemského aeonu nejprve krátce předcházející kosmické stupně starého Saturnu, starého Slunce a starého Měsíce a teprve potom počal vlastní „zemský" vývoj.

Tento zákon nepůsobí jen ve smyslu pozitivní evoluce, nýbrž také při procesu zesílení sil zla. Neboť zlo není samo o sobě

žádným tvůrčím principem ve vesmíru, nýbrž zlo se snaží využít pro své cíle toho, co tu již existuje, znetvořujíc to a démonizujíc to. Tak předcházelo třetímu objevení se čísla zvířete v roce 1998 opakování dvou předcházejících epoch ve změněné formě na historické úrovni, když vznikla ve znamení tohoto čísla Akademie v Gondišapuru a byl zničen templářský řád. Zde se nám otvírá zvláštní historická perspektiva, která spojuje okultní základy bolševismu s impulsem z Gondišapuru v sedmém století, a nacismu s impulsem Filipa IV. a Klementa V. ve 14. století.

Že vznikly okultní kořeny bolševismu z démonického impulsu v Gondišapuru, to bylo podrobně ukázáno v jiné knize.¹⁴⁾ Zde to budiž vylíčeno jen krátce. Chceme-li líčit všeobecnou duchovně-historickou situaci v 7. století, tak se dá tato situace charakterizovat jako doba, kdy se většina evropského obyvatelstva nacházela na vývojovém stupni duše pociťující. Aniž uměla číst a psát, byla fakticky nedotčena tehdejší civilizací. K této civilizaci náležela v oné době početně velmi malá vrstva tak zvaných vzdělanců, jejichž hlavním dorozumívacím prostředkem se stal rostoucí měrou latinský jazyk. Tito lidé stáli tehdy na stupni vývoje duše rozumu. Přitom musil působit při takové historické konstelaci impuls démonizované duše vědomé, který vycházel z Gondišapuru, jako smrtící jed, jenž byl s to otrávit duši evropského Člověka tak silně, že mohla být uloupena o všechnu možnost duchovního vývoje v budoucnosti.

Podobnou duchovně-historickou konstelaci máme také v Rusku na počátku 20. století. Také zde se v té době nacházela největší část obyvatelstva na stupni vývoje duše pociťující a byla téměř zcela nedotčena všeobecnou evropskou civilizací. Poměrně malá, i když neobyčejně aktivní vzdělaná vrstva stála na stupni duše rozumu (z jejichž sil vzešla také ruská kulturní renesance na počátku 20. století). Duše vědomá byla reprezentována v tehdejší Rusku jen malým počtem činných osobností v kultuře a do této duchovně-historické konstelace vnesli bolševici ničivý impuls démonizované duše vědomé. Tím opět vstoupily síly slunečního démona, které v 7. století stály za Akademií v Gondišapuru, v bolševické revoluci v roce 1917 na jeviště evropských dějin. A tentokrát se pokusily odříznout Rusko od jeho všeobecně lidského úkolu v šesté kulturní epoše.

Podobný druh okultního vztahu můžeme nalézt mezi zničením templářského řádu ve 14. století a uchopení moci nacisty ve 20. století. Důležité komponenty ideologie nacistů a jejich nelidských praktik se ukazují jako démonická zfalšování jasných

a hluboce křesťanských ideálů templářů. V této souvislosti je zvláště nápadné, jak Rudolf Steiner charakterizoval snahy templářských rytířů. V přednášce z 25. září 1916 (GA 171) vylíčil, že princip krve a půdy byl pro templáře zcela zvláště důležitý. Neboť spatřovali svůj úkol v tom dobýt pro křesťanský svět Svatou zemi a zvláště Jeruzalém jako ono místo, kde se historicky uskutečnilo mystérium Golgoty. Nechtěli však tuto zemi získat pro sebe, nýbrž zasvětit ji Kristu.

Kristu měla být zasvěcena v budoucnu celá Země, neboť ve vnitřních kruzích řádu bylo známo tajemství esoterního křesťanství, že po mystériu Golgoty je Kristus novým Duchem Země a ta je jeho novým kosmickým tělem. Z tohoto důvodu se templáři snažili rozšiřovat svůj vliv také na jiná teritoria v Evropě i mimo Evropu, aby se pozvolna všude zřizoval nový sociální řád, v jehož středu měl stát Kristus. Představy o takovém novém sociálním řádu čerpali templáři z imaginací proniknutých Kristovým impulsem, které prožívali ve své duši jako následek svého křesťanského zasvěcení.

Templářský řád usiloval o „prokřesťanštění celé evropské kultury“. Aby se tohoto cíle dosáhlo, musil být každý templář připraven odevzdat svůj život, to znamená obětovat každou krůpěj své krve. Neboť templáři věděli na základě svého zasvěcení, že lidská krev souvisí s já, jehož božský praobraz byl ukázán lidstvu v objevení se Krista na Zemi. Proto zahrnovalo zasvěcení templářů slib zasvětit Kristu svou krev. Rudolf Steiner popsal to takto: „To, co bylo v templářských řádech pěstováno, bylo takové, že každý v templářském řádu měl vědět, že jeho krev nenáleží jemu, nýbrž že slouží k vžívání mystéria Golgoty do západního a zčásti do východního lidstva. A co templářovi zářilo z tohoto obětujícího smýšlení vůči mystériu Golgoty, to se postupně proměňovalo v jistý druh křesťanského zasvěcení“ (GA 171, 1. října 1916). A v jiné přednášce: „vedle obyčejných, tehdy obvyklých mnišských slibů ... zavazovali se první templáři, že budou intenzivnějším způsobem spolupůsobit, aby do oblasti, kde byla rozšířena evropská moc, byla přičleněna ta místa, na nichž se uskutečnilo mystérium Golgoty. Na nic jiného neměli myslet, ... než jak by se mohli ve svém srdci, ve své duši naplnit posvátným tajemstvím Golgoty, a jak mohou sloužit každou kapkou své krve pro přičlenění svatých míst k mocenské oblasti evropské vůle ... Jejich krev neměla náležet jim samým, nýbrž jedině a pouze úkolu, který jsme vyznačili“ (GA 171, 25. září 1916).

Tak zaujímal princip krve a půdy vpravdě centrální místo v

zasvěcení templářů. Neboť když zasvětili Kristu to nebo ono teritorium, které stálo pod jejich vedením, tak je pociťovali ve své duši jako misku, kterou obětavě přinášeli Kristu, a když mu zasvěcovali svou krev, pociťovali ji jako obsah misky, která mu s ní byla přinášena. Tak prožívali templářští rytíři mystérium Svatého grálu ve svém nitru. Proto je Rudolf Steiner také v jedné své přednášce nazýval „vlastními posly Svatého grálu.“¹⁵⁾ Po oficiálním zrušení řádu papežem bylo mnoho řádových rytířů podrobena krutému mučení, které bylo na základě osobních pokynů Filipa Sličného prováděno s obzvláštní tvrdostí,¹⁶⁾ takže skrze jejich vědomí zakaleného nelidským utrpením počali hovořit démoni, služebníci Soratovi, kteří zvrátili pravou nauku a cíle řádu v pravý opak. „Nahlížíme-li do toho“, tak se vyjádřil Rudolf Steiner, „co se dělo v těchto lidech, kteří tehdy byli popraveni jako templáři, během jejich mučení, potom dostáváme již představu o tom, jak bylo nastrojeno Soratem to, co žilo ve vizích mučených templářů, takže se sami obviňovali a byla proti nim snadná obžaloba, která přicházela z jejich vlastních úst. Strašné drama stálo před lidmi, že ti, kteří zastupovali něco zcela jiného, nemohli za svého mučení o tom hovořit, nýbrž že z nich hovořili různí duchové ze zástupů Soratových a o řádu samém hovořili nejhanebnější věci z úst jeho vlastních příslušníků“ (GA 346, 12. září 1924).

Když se nyní obrátíme k tomu, co Soratovi démoni z nich hovořili, z jejich výroků je zachována jen menší část v protokolech procesu, tak v nich není obtížné odhalit jakýsi druh časných poslů pozdější nacistické ideologie, s její totální averzí proti křesťanství, a snahy nechat opět ožít různé démonické kulty pohanského starověku. Zvláště princip krve a půdy, který hrál u templářů tak důležitou úlohu, byl zvrácen nacisty ve svůj úplný opak. Co bylo u templářů cestou obětavé, nesobecké služby pro Krista, stalo se v nacistické ideologii „krve a půdy“ nejsilnějším protikřesťanským impulsem, oním „druhým kamenem (po bolševismu), který se podařilo Soratovi ve 20. století položit na hrob Kristův.

Abychom se nyní opět vrátili k výše zmíněnému všeobecnému zákonu opakování, tak můžeme konstatovat, že první objevení se čísla zvířete se opakovalo v bolševismu a druhé objevivší se ve 14. století v nacismu.¹⁷⁾

Při srovnání těchto dvou proudů zla je však nemožné nepovšimnout si velkého rozdílu mezi nimi, to znamená nesmírného zesílení sil zla v bolševismu a nacismu ve srovnání s impulsem z Gondišapuru a dokonce se zničením templářského řádu. Pozorováno

z okultního stanoviska je třeba spatřovat důvod pro toto zesílení v tom, že se jak první tak i druhé objevení se čísla zvířete stalo na historické půdě před začátkem epochy duše vědomé (ta počala 1413), od jejíhož počátku nyní také působí asurští duchové pozvolna do vývoje lidstva. O tomto působení řekl Rudolf Steiner: „Asurové budou vyvíjet zlo s mnohem intenzivnější silou než dokonce satanské [ahrimanské] mocnosti v době atlantské nebo dokonce luciferští duchové v době lemurské“ (GA 107, 22. března 1909). Když tedy v 7. a 14. století stáli v pozemském vývoji Soratovi k dispozici jen luciferští a ahrimanští duchové, tak se s ním v epoše duše vědomé spojil také Asura a jeho zástupy, což vedlo k neobyčejnému zesílení sil zla, které se uskutečnilo v bolševismu a nacismu. Neboť teprve nyní dosahuje číslo zvířete svého dokončení, když obepíná ve vývoji lidstva všechny tři epochy, tři kategorie odpůrcích mocností a Sorat sám poprvé může ukázat svou celou infernální moc.

Tak máme v příšerných zločinech bolševismu a nacismu s jejich vyhlazovacími tábory, totálním režimem, s plynovými komorami, s genocidou celých národů a tak dále poprvé objevení se společného působení všech tří kategorií odpůrcích mocností v dějinách, těch mocností, které slouží v našem kosmu hlavním odpůrcům, protivníkům Krista, slunečnímu démonu Soratovi. Vedoucí role při jejich společném působení však bude postupně přecházet k asurským duchům, jejichž bude Sorat, počínaje naší dobou, stále častěji používat ve svém boji proti lidskému já.

Obrátíme-li se nyní k třetímu objevení se čísla zvířete na historické půdě, neměli bychom omezovat oblast působení tohoto démonického impulsu jenom na rok 1998. Neboť toto datum má jen význam určitého historického mezníku na cestě, na níž síly zla vnikají do zemské evoluce, tak jak tomu bylo také při objevení se prvního a druhého impulsu. Neboť ani rozvinutí Akademie v Gondišapuru ani zničení templářského řádu nespadá přesně do odpovídajících let, která představují rytmus apokalyptického čísla.

S touto výhradou chceme pozorovat některé důležité symptomy dnešní civilizace na konci století. Tu je především nápadný rozsah intenzit a ostroty útoku na individuální lidské já, jaký tu dosud nikdy nebyl. Přitom probíhá tento útok nejprve důkladným ničením jeho schrán. Fyzické tělo je ničeno narkotiky, éterické tělo úplnou sexuální volností jakož i tím, že se v této oblasti pokládají za normální nejhroší nepřirozenosti, a

astrálnímu tělu je důkladně vštěpován sklon ke všem druhům násilí zcela zvláště reklamou, kinem, televizí. To vše má za cíl velice oslabit individuální já tak, že může být bez zvláštní námahy podrobena démonickým mocnostem, v podstatě cizím jeho bytosti a nakonec může být vyměněno za démonickou bytost podlidské přirozenosti.

Na druhé straně se děje vše, co je jen možné, aby se zničilo spojení lidského já s duchovním světem, jelikož v něm se může dnes uskutečnit setkání člověka s éterickým Kristem. K tomuto účelu se rozšiřují na jedné straně všechny možné druhy atavistických a stále častěji zjevně démonických okultismů, a na straně druhé se děje vše myslitelné, aby se zárodky nových nadsmyslových schopností, které vedou k vědomému prožívání éterického Krista vyrvaly současně s kořeny. Tak se ničím schopnost k imaginaci již od dětství vlivem televize, kina, reklamy, kompjuterových a „virtuálních“ her; schopnost k inspiraci pomocí rockové hudby a schopnost k intuici uplatňováním hesla Laissez faire¹⁷⁾ v sexuální oblasti a šíření pornografie. Tím vším a mnohým jiným je lidské já „vtlačováno“ jaksí umělým způsobem do fyzického těla a počíná se s ním ztotožňovat, přičemž nyní nikoli v rovině ideologie, jak je tomu u obyčejného materialismu, nýbrž v rovině podvědomých sil vůle.¹⁸⁾ To má za následek, že je lidské já přemáháno animálními podlidskými silami, které neznají ani morálku ani svědomí ani soucit a jsou fakticky schopny všeho.

Zde se projevuje stále větší měrou působení asurských sil, které jsou hlavními protivníky lidského já v zemském vývoji. „Tito asurští duchové budou působit v tomto směru, aby to, co bude jimi uchopeno - a to nejhlubší nitro člověka, duše vědomá s já - aby se toto já sjednotilo se smyslovostí Země. Kus po kuse budou z já vytrhávat tou měrou, jak se asurští duchové usadí v duši vědomé, tou měrou musí člověk na Zemi zanechávat kusy svého bytí. „Nenávratně bude [pro lidi] ztraceno to, co propadlo asurské mocnosti“, tak to vylíčil Rudolf Steiner. A dále: „Tyto asurské mocnosti se projevují od naší doby skrze ducha, který tu vládne a kterého bychom mohli nazvat duchem pouhého života ve smyslovosti a zapomenuti na všechny skutečné duchovní bytosti a duchovní světy“ (GA 107, 22. března 1909). Následkem toho je člověk nejen přesvědčen, že pochází ze zvířete, jak tomu bylo vlivem působení ahrimanských duchů, inspirátorů „vědeckého“ materialismu v 19. století, nýbrž „člověk bude“ vlivem Asurovým a jeho zástupců „brát vážně takový názor a bude tak žít“, jinak řečeno, „lidé s takovým názorem [budou]

také žít jako zvířata... klesat do pouhých zvířecích pudů a zvířecích vášní" (tamtéž).

Tak vede Sorat dnes ze dvou stran boj proti lidskému já pomocí démonických mocností sloužících mu v zemské evoluci.

Na jedné straně se pokouší vyměnit lidské já za démonickou bytost mu podřízenou, na druhé straně se pokouší lidské já otevřít svému vlivu silami institutu podněcovaného jen animální vůlí, aby mu tak potom kus po kuse urval a tím zesílil uloupenou mu substancí já svou vlastní démonickou říši. Přitom se neukazují obě tendence ničím jiným než modifikovanými opakováními snah Soratových během dvou prvních útoků. Neboť pokoušel se již kdysi pomocí Akademie v Gondišapuru připoutat lidské já animálním rozumem k fyzickému tělu, když využíval spojení tohoto já s duší vědomou; a usiloval přimět nelidským mučením já templářovo, aby opustilo své tělo, aby potom ústy člověka, který opustil na nějakou dobu své fyzické schrány, nechal mluvit své demony, kteří mu slouží. Něco podobného se snaží uskutečňovat Sorat od konce našeho století, i když na zcela jiné rovině a se zcela jinými technickými možnostmi. To má uloupit v obou případech lidskému já možnost přibližovat se tomu duchovnímu světu, kde dnes dlí Kristus a odkud může a chce lidem pomáhat.

Úmysl Soratův a asurských duchů mu sloužících spočívá dnes nejen v tom, aby odřízl člověka od pravého duchovního světa a lidské já od jeho praobrazu, od světového Já Kristova, nýbrž také v tom, aby vzbudil v člověku divokou nenávist vůči tomuto duchovnímu světu a nakonec k principu já jako takovému. Neboť odvrácení člověka od jeho já vede k oné „druhé smrti“, o níž hovoří Jan ve svém zjevení (kapitola 20, 14; viz též GA 104, 30. června 1908).

Taková nenávist vůči všemu, co přichází z pravého ducha, bude především charakteristická pro ty lidi, kteří budou posedlí demony Soratovými. „Ještě před uplynutím tohoto století“, napsal Rudolf Steiner, „ukáže se on [Sorat], když vystoupí v četných lidech jako ona bytost, jíž jsou posedlí. Uvidíme objevovat se lidi, o nichž se nebude moci věřit, že by byli skutečnými lidmi... Zevně se stanou intenzivními, silnými povahami se zuřivými rysy, s ničivou zuřivostí ve svých emocích. Ponesou výraz obličejů, v němž zevně budeme spatřovat jakýsi zvířecí obličej. Soratovi lidé budou také zevně k rozeznání, budou se nejstrašnějším způsobem všemu, co je duchovního rázu nejen vysmívat, nýbrž všechno takové potírat a chtít vrhnout do bahna" (GA 346, 12. září 1924).

Pohlédneme-li kolem sebe, můžeme již pozorovat, že se objevují lidé, u nichž se musíme skutečně tázat: Jakou měrou jsou „skutečnými lidmi“ a ne vtělení démoni nebo divoká zvířata s lidským obličejem? (Viz GA 346, 15. září 1924.) To se týká především zločinů, které zvláště v poslední čtvrtině 20. století začaly nabývat masový charakter. Zde postačí dva symptomy: terorismus a strašné zločiny proti dětem. V prvním případě jde zpravidla o fanatickou, animální, instinkty vedenou (často pseudonáboženskou)

vůli, a v druhém případě se prosadila démonická bytost na místo lidského já.

Zde se však vynořuje otázka: Můžeme skutečně nazývat tyto zločiny nejstrašnějšími, poté co lidstvo prožilo ve 20. století hrůzy z Osvětimi a kolony (stalinských lágrů)? Přece však zde existuje podstatný rozdíl, jehož význam se teprve ukáže v plné míře v budoucnosti ne tak příliš vzdálené. To, co se projevilo v bolševismu a nacismu, bylo takřka „zralým plodem“ na světovém stromu zla. Neboť kořeny zla, tohoto zla sahají hluboce zpět do dějin lidstva během staletí, a tomuto projevení v tak strašlivých formách předcházela dlouhá příprava a pozvolné „zrání“. Dnes se však setkáváme se zcela novými formami zla, které teprve nyní vnikají do evoluce lidstva a stojí teprve na začátku svého vývoje, a své síly čerpají z propastí, které znamenají třetí zjevení apokalyptického čísla.

A tak hlavní rozdíl mezi současnými formami zla a oněmi, které jsou známy z tragických dějin 20. století, je tento: Když dříve zlo potřebovalo, ať u bolševiků nebo nacistů, celou moc obrovské státní mašinerie, dobře organizovanou propagandu, do všech detailů vypracovanou ideologii a občas úplnou pseudoreligiositu, aby svádělo člověka ke zlu, aby umrtvovalo jeho svědomí a morální citění, tak dnes může nejradikálnější zlo již přímo bez jakýchkoli zevních prostředků pronikat do člověka, podrobit si ho a učinit svým slepým nástrojem, který nemá ani svědomí, ani morálku, ani nějaké přesvědčení. Následkem toho vystupuje nyní zlo, které konají lidé, nikoli z falešných přesvědčení nebo ideologií a dokonce ani ne z egoismu a touhy po penězích nebo z chtíčů a tak dále, nýbrž zlo se koná jednoduše kvůli zlu beze smyslu, aniž je vysvětlitelné nějakými racionálními nebo emocionálními důvody. Takové zlo nemůže normální lidský rozum ani chápat, ani vysvětlit rafinovanými psychologickými teoriemi; nemůžeme také zlo vymýtit prostředky, které má současná civilizace k dispozici, neboť jeho zdroje se nenacházejí v této civilizaci, nýbrž v podlidském světě. To se ukazuje již

na příkladu bezmocnosti nejmocnějších a technicky nejvybavenějších států před terorismem, to znamená před jednotlivou osobností posedlou démony.

Nacistický režim padl následkem války, bolševismus následkem svého totálního hospodářského bankrotu, 19' terorismus nemůže být naproti tomu přemožen, jak boj s ním dnes ukazuje, žádnými zevními prostředky, nýbrž jedině prostředky duchovními, o čemž se má později hovořit. Dnešní terorismus je ale jen prvním předchůdcem toho, co na nás přijde v nejbližší budoucnosti. Nebezpečí terorismu spojeného například s atomovými minibombami velikosti malého kufru a později potom velikosti cigaretové krabičky není dnes zdaleka jen výplodem „science fictions“, nemluvě o možnosti chemických, biologických a - již ne v daleké budoucnosti - „genetických“ zbraní... Žádným jiným způsobem nebude možné zabránit v konání zla lidem, kteří jsou posedlí Soratovými démony a proto ztratili to, co jedině činí člověka člověkem - své individuální já -, než výchovou odpovídající pravému duchu, od raného dětství a pomocí metod, které se musí ještě na základě moderní duchovní vědy vypracovat. V přednáškovém cyklu, který konal Rudolf Steiner farářům Obce křesťanů o Janově Apokalypse, poukázal v této souvislosti na jedno místo, kde se hovoří o roji kobylek s obličejem podobným člověku, které vystupují z propastné mlhy a budou stát pod vedením démonické bytosti jménem Abaddon, což přeloženo znamená „ničitel“, který vše vůkol ničí a které se jednoho dne vrhnou na lidstvo (kapitola 9). Rudolf Steiner poukázal pak, vysvětluje okultní význam tohoto imaginativního obrazu, na to, že tento roj není nic jiného než skupina lidí, kteří jsou zcela oloupeni o lidské já (viz GA 346, 17.9.1924). A z takových lidí, do jejichž schrán uvádí Sorat duchy mu sloužící, vytvoří si své infernální vojsko, vojsko Antikristovo, a vystaví lidi obrovským zkouškám, před nimiž vyblednou hrůzy 20. století.20)

Jak vylíčili již četní anthroposofičtí autoři, je ve třech po sobě jdoucích objeveních se apokalyptického čísla v historii spojen útok Sorata nejprve na lidské myšlení - následkem předčasné intelektualizace vlivem Akademie v Gondišapuru na cítění - zničením templářského řádu z nenávisti a závisti - a na vůli její stále rostoucí animalizací v naší době.21) Ze sdělení duchovní vědy víme, že je člověk svým myšlením spojen s celým lidstvem, svým cítěním s určitou skupinou, kmenem nebo národem (v této oblasti mají své kořeny jak pravé vlastenectví, tak i všechny formy nacismu a rasismu a ve vůli konečně, kde také působí síly osudu (karma) v hlubokém nevědomí, představuje

každý člověk v sobě uzavřenou individualitu, svůj vlastní neopakovatelný mikrokosmos, v němž jedná vždy v osamocení.

Uvedená fakta vysvětlují, proč měl vliv Akademie v Gondišapuru od samého počátku všeobecně lidský charakter a proč působí až dodnes na civilizaci. Neboť síla uvádějící ji v pohyb jsou myšlenkové formy materialistické vědy.²² Zvláště silně se ukazuje tento všeobecně-lidský charakter démonického impulsu z Gondišapuru v bolševismu s jeho internacionální ideologií radikálního popírání všeho duchovního, které se opíralo právě o tuto materialistickou vědu, pročež také Rudolf Steiner zdůrazňoval, když hovořil o myšlení bolševiků jako Lenina, Lunačerského a Trockého, že toto myšlení je myšlením „pouhým ... hmotným mozkiem“ (GA 198, 3. dubna 1920) a jeho chytrost, že je „chytrostí lidského zvířete, chytrostí lidské animality“ (GA 197, . 13, Června 1920), a to znamená zvířete z propasti, jehož číslo je „číslem člověka“ (13,18).

Podobně bylo bezuzdné usilování o moc Filipa IV. spojeno se zřetelně nacionalistickým zájmem učinit Francii v tehdejší Evropě nejsilnějším státem. Z toho vzešly na jedné straně války, které vedl Filip proti politické nezávislosti Anglie a Flander, a na straně druhé jeho boj proti přímo velké samostatnosti římskokatolické církve, jejíž podrobení vedlo k tak zvanému babylonskému zajetí papeže v Avignonu. Po mnoho desetiletí potom byla římsko-katolická církev závislá jako vazal na francouzské koruně. Rovněž templářský řád se ukázal pro Filipa jako překážka na cestě rozšiřování jeho vlivu v Evropě. Neboť řád byl, díky svému bohatství a politické moci, zcela zvláště ale díky své vysoké morální autoritě a duchovní síle, pro Filipovy plány obzvláště nebezpečný. A bylo cílem démonické osobnosti Filipovy nejen fyzické vyhlazení řádu a přivlastnění si jeho bohatství, nýbrž především jeho zničení duchovní.

Mnohem zřetelněji však vystoupil tento nacionalistický impuls slunečního démona potom ve 20. století v nacismu, jehož centrální rasistickou doktrínou byla myšlenka rozdrtit lidstvo na nižší otrockou rasu a vyšší rasu pánů, na jejímž vrcholu měla stát jediné germánská rasa zcela podřízena protikřesťanskému principu „krve a půdy“.

Počínaje naší dobou, kdy síly Soratovy počínají vnikat postupně do lidské vůle, je lidské já a s ním budoucnost zemského vývoje v nebezpečí. A z toho vyplývá, že dnes je lidské já ve středu všech lidských a všech světových problémů postaveno před alternativou, buď s konečnou platností propadnout zlu, nebo se vědomě obrátit k onomu duchovnímu světu, v němž může

nalézt svůj praobraz v „Já jsem“ Kristově a tak se může stát vítězem ve velké zkoušce zlem.

Dříve než se budeme zabývat popisováním duchovních prostředků, které má lidstvo pro boj s výše popsányi odpůrčími mocnostmi, je třeba ještě pozorovat aspekt zesílení sil zla v nejbližší budoucnosti. Je to brzké vtělení Ahrimana na Zemi. A samozřejmě bude spočívat toto vtělení v přímém směru působení sil zla, které je spojeno s třetím zjevením se apokalyptického čísla.

V celé řadě přednášek v roce 1919 hovořil Rudolf Steiner o nadcházející inkarnaci Ahrimanově na počátku nového tisíciletí jako o jedné z nejvýznamnějších zkoušek všeobecně duchovní zralosti lidstva v epoše duše vědomé.²³ Ve zmíněných přednáškách charakterizoval také celou řadu tendencí v současné civilizaci, kterých se bude snažit využít Ahriman zvláštní měrou pro svou inkarnaci, aby se tato inkarnace mohla uskutečnit co možno nejpříznivěji, to znamená, aby co s největší možností souhlasila s jeho vlastními plány a cíli.²⁴) Čtyři tendence mají pro nás zvláštní význam:

1) Triumf materialistické vědy a téměř neomezená moc ve světě hospodářství a kapitálu, který tento triumf způsobí.

2) Jednostranné zabývání se evangeliem, které nevede k prožívání pravého Krista, nýbrž jen k prožívání jeho halucinace.

3) Všechny formy nacionalismu, jakož i podřízení se principu krve a půdy.

4) Každá forma politických programů a ideologických hesel. Pozorujeme-li tyto čtyři body, není zatěžko poznat jejich spojení s působením a úmysly čtyř okultně-historických proudů zla, o nichž se výše hovořilo. Tak charakterizuje první bod snahy západních tajných společností, které se snaží využívat materialistickou vědu a hospodářskou moc zakládající se na jejím „triumfu“ pro tajný i otevřený boj proti všem formám svobodného a nezávislého duchovního života. K prožívání mocných halucinací Krista vede způsob studia evangelií, který se zakládá na duchovních praktikách „duchovních cvičení“ Ignáce z Loyoly. Nacionalismus, který dnes ovládá velké skupiny obyvatelstva na Zemi jak dříve tak i nyní, projevuje ve 20. století své celé nepřátelství k člověku tím, že prakticky uskutečňuje rasovou doktrínu nacismu. A nic nepřineslo lidstvu větší škody a větší utrpení než pokusy realizovat iluzorní politické programy a hesla bolševiků.

V souvislosti s charakteristikou této tendence uvedl Rudolf Steiner

přímo jako příklad Lenina a jeho učení (GA 193, 4. listopadu 1919).

A tak je třeba usuzovat, že tyto čtyři proudy zla ještě ve 20. století fakticky vytvářejí nejpříznivější podmínky pro vtělení Ahrimana v 21. století. S tím pracují různé mocnosti zla dnes vysokou měrou ve shodě a cílevědomě; a postavit se jim je možné jen na základě konkrétní znalosti jejich podstaty, jejich původu a jejich cílů, to znamená být vyzbrojen konkrétním okultním věděním o nich, kterého je třeba dosáhnout duchovní vědou. Takové prohloubené chápání toho, co se děje, je také nutné proto, že jen ono otvírá pravé zdroje nadmyslové pomoci, kterou dnes lidstvo potřebuje více než kdy jindy.

V této souvislosti se mohou uvést vzpomínky Ity Wegmanové na rozhovor s Rudolfem Steinere, v němž Rudolf Steiner řekl: „Jen lidé to jsou, kteří mohou mít vědění o tajemství démonů. Bohové čekají na tato tajemství, která jim lidé přinesou... Takovým obětováním tajemství pro bohy, tajemství, která lidé vydobudou na démonech, bude temné konání těchto démonů odvráceno, takže kde vládla temnota, může opět zářit duchovní světlo" („Přátelům", článek ze 4. října 1925).

Z toho vyplývá, že nadcházející brzký příchod Ahrimanův k Zemi bude tvrdou a současně nutnou zkouškou dnešního lidstva. Neboť jeho příchod dá lidem možnost poznat nejskrytější úmysly odpůrcích mocností, pokud jde o zemskou evoluci, aby potom tato tajemství sdělili hierarchiím. Aby ale tento úkol mohl být splněn, musí člověk v epoše duše vědomé, kdy poprvé dosáhne zralosti vnitřní a plné svobody, vědomě volit mezi cestou, k níž Ahriman láká během své inkarnace se všemi svými pokušeními, a cestou, o níž dnes hovoří anthroposofie. A ta mu hovoří o cestě, která vede pravým pochopením všeobsáhlých kosmicko-pozemských mystérií živoucího Krista k reálnému setkání s ním v éterické sféře, k setkání, které otvírá novou možnost vědomě spolupracovat s Kristem a všemi božskoduchovními hierarchiemi v jejich boji proti neoprávněnému „knížeti tohoto světa".

Jen tak může být inkarnace Ahrimanova správně pochopena a také se jí může správně čelit. Ba co více, zkoušky spojené s Ahrimanovým příchodem poslouží potom k vytríbení a posílení sil individuálního já, které díky svému spojení s Kristem, vyjde z těchto zkoušek nejen jako vítěz, nýbrž také jako nositel nového poznání světa, které potom ve smyslu, výše uvedených slov Rudolfa Steinera, bude moci předat božsko-duchovním hierarchiím pro blaho zemského vývoje.

Před lidmi ale, kteří tuto volbu mezi Kristem a Ahrimanem již učinili, stojí dnes úkol připravovat lidstvo na nadcházející příchod na Zemi oné bytosti, o jejíž protikřesťanské podstatě řekl sám Kristus. „Neboť přijde kníže tohoto světa a nemá nic na mně“ (Jan 14, 30). Tato příprava musí spočívat v aktivním duchovním střetnutí s oněmi čtyřmi proudy zla, o nichž se výše hovořilo. Pokud se ale jedná u těchto proudů o určitý druh démonického zasvěcení, tak je možno je přemoci jen na základě pravého okultního vědění a vědomé duchovní práce vycházející z moderního křesťanského zasvěcení. A tak ukončil Rudolf Steiner charakteristiku těchto proudů temného zasvěcení slovy: „A to, co může přinést řád, cíl důstojný člověka v tomto celém směru, to je jedině to, co spočívá v pravé duchovní vědě“ (GA 197, 13. června 1920).

V tomto smyslu bude možno jen vědomou a aktivní prací pro uskutečnění trojčlennosti sociálního organismu přemoci moc západních lóží, prací pro uskutečnění onoho jediného sociálního řádu, který je „Kristu přiměřený“ (GA 202, 25. prosince 1920) a může proto v sociálním životě odolávat všem protikřesťanským tendencím. Neboť následky dnes probíhající globalizace a s ní spojeného zchudnutí velké části lidstva povedou nevyhnutelně k takovým katastrofám a sociálním otřesům, že jen trojčlenný sociální řád bude s to vyvést lidstvo ze všeobecné krize, v níž hrozí lidstvu ocitnout se vlivem současné politiky tajných lóží. „Anglo-americký svět může dobýt světovlády“, tak se vyjádřil Rudolf Steiner, „ale bez trojčlennosti anglo-americký svět touto světovládou zaplaví svět kulturní smrtí a kulturní nemocí“ (GA 194, 15. prosince 1919).

Přemoci jezuitismus a to nejen v náboženském životě, nýbrž skutečně ve všech oblastech kultury, do níž v posledních staletích pronikl, bude dnes možné jen tehdy, když bude proti zdémonizovanému zasvěcení vůle, které je v jeho základě, postaveno pravé křesťansko-rosikruciánské zasvěcení, které také usiluje vyvinout princip vůle, avšak v opačném směru (viz GA 97, 30. listopadu 1906). Neboť jeho základ tvoří plné uznávání individuální svobody a nedotknutelnosti vůle druhého jako něčeho nejposvátnějšího každé lidské bytosti. Toto rosikruciánské zasvěcení usiluje, tak jak je reprezentováno ve formě přiměřené době anthroposofii v protikladu k jesuitismu, který se snaží uvést všechny duchovní snahy člověka pod svou kontrolu, toto rosikruciánské zasvěcení usiluje pomáhat každému jednotlivému člověku, aby mohl vstoupit do duchovního světa novým, vědomým a svobodným způsobem, následujíc slova Kristova:

„Poznáte pravdu a pravda vás povede ke svobodě" (Jan 8, 32; podle Bočkova překladu). To vysvětluje také neúprosný boj, který vedou jezuité proti duchovní vědě.²⁵) Neboť slovy Rudolfa Steinera: „Sotva existuje větší protiklad v kulturním vývoji posledních staletí než mezi jezuitismem a rosikrucianstvím" (GA 131, 5. října 1911).

Podobným způsobem musí být dnes stavěn proti všem druhům nacionalismu a rasismu a všem jiným formám rozdělování lidstva, které vychází z fyzických rozdílů, michaelický proud působící v naší době. Neboť dnes se obrací Michael jako vedoucí Duch času na celé lidstvo, a nikoli na nějakou jeho část. Ba co více, Michael musil během svého postupu do řádu Ducha Času těžce bojovat v druhé polovině 19. století v duchovním světě s ahrimanskými duchy temnoty, s těmi duchy, které kolem roku 1879 svrhl z vyšších sfér do zemského světa. Tito duchové temnoty se stali potom ve 20. století, poté co pronikli do lidstva, inspirátory dnešních různých druhů nacionalismu (viz GA 177, 26. října 1917), pročež představují všechny formy šovinismu, nacionalismu a rasismu, v dnešní době boj proti michaelickému impulsu, který se vždy obrací jen na individuální já a nikdy na schrány člověka, které určují jeho příslušnost k té či oné skupině (tělo astrální) nebo k určitému národu (tělo éterické). O tomto protikladu mezi snahami michaelickými a nacionalistickými řekl Rudolf Steiner: „A k tomu, co chce impuls Michaelův odmítnout, náleží dnes například city nacionality. Ty vzplanuly v 19. století, stávaly se silnými ve 20. století stále více a více... To vše odporuje v nejstrašnějším smyslu principu Michaelovu. To vše obsahuje ahrimanské síly, které usilují proti vnikání... sil Michaela do zemského života člověka (GA 233a, 13. ledna 1924).

Konečně se musí proti bolševismu, který vznikl v Rusku následkem tragického sběhu různých okolností, a až do dneška zdaleka ještě není něčím přežitým, musí se postavit ony nejlepší a nej- duchovnější vlastnosti ruského národa, ty síly, které se již dnes objevují jako předchůdci 6. kulturní epochy. V této souvislosti charakterizoval Rudolf Steiner ruský národ jako „národ Kristův", neboť „Kristus zůstává neustále přítomen jako vnitřní aura prostupující myšlení tohoto národa, cítění tohoto národa" (GA 185, 2. listopadu 1918). Odtud pochází jeho založení k hlubokému pojmání křesťanství, k jeho vnímání „Sofie". (Není žádnou náhodou, že křesťanství přišlo do staré Rusi pod znamením Sofie.) Rudolf Steiner hovořil také o tom, že v ruském národě žije „nepřemožitelná grálská nálada", na níž spočívá

jeho budoucnost (GA 185 3. listopadu 1918).²⁶) A tuto grálskou náladu musí ruský národ postavit proti bolševismu, aby poznal jeho satanskou podstatu a přemohl ji především ve své duši. V naší době byla mystéria Svatého grálu nejúplněji odhalena v anthroposofii, kterou Rudolf Steiner proto také nazval „vědou o Grálu" (GA 13). A z toho vyplývá nadání právě ruských lidí k anthroposofickému poznání světa a člověka, i když si dnes toho ještě zdaleka nejsou vědomi. Když anthroposofie čerpá své vědění bezprostředně z moudrosti mystérií Svatého Grálu, který je duchovním středem esoterického křesťanství, nese v sobě duchovní síly, které mohou nakonec přemoci strašlivou nemoc bolševismu nejen v Rusku, nýbrž také v celém světě. Tak můžeme díky anthroposofii chápat nejen svým jasným denním vědomím pravou podstatu a tajné úmysly mocností zla v našem světě, nýbrž, což je ještě důležitější, postavit proti nim nejúčinnější síly dobra, které vyplývají z hlubin pravé křesťanské esoteriky: Proti západním tajným společnostem impuls trojčlennosti sociálního organismu, proti snahám jezuitů křesťansko - rosikruciánskou cestu zasvěcení, proti každému druhu nacionalismu a rasismu impuls Michaela, vedoucího Ducha Času naší doby, a proti satanské podstatě bolševismu moudrost a morální síly, které mohou být získány pomocí moderní „vědy o Grálu". V naší epoše duše vědomé spočívá jeden z centrálních úkolů lidstva v tom, učit se vyvíjet ze setkání se zlem velkou sílu dobra, tu sílu, která člověka spojuje s prapůvodním zdrojem všech sil dobra: s nadsmyslovým královstvím éterického Krista (s pravou Šambalou).

Aby mohl být tento boj se zlem korunován na vnější historické úrovni skutečně úspěchem, je třeba spojit s ním aktivní zápas s démonickými bytostmi ve vlastní duši. Tak závisí přemožení luciferských sil v duši pociťující na úsilí o pravé sebepoznání a zdokonalování. To měrou, jakou se člověk namáhá proměnit svou pýchu, své nízké vášně a chtíče, jakož i amorální sklony, přemáhá reálným způsobem luciferské bytosti ve své duši. Aby byl přemožen Ahriman, je zapotřebí vedle intenzivní práce na sobě samém, která zahrnuje vymýcení všech lží a jakýchkoli druhů strachu, tak jako všechny zjevné a tajné sklony k materialismu, je zapotřebí ještě něčeho jiného, a to společného působení lidí v sociální oblasti založeného na spirituálních principech. Vytváření nových sociálních vztahů z duchovního porozumění pro druhé, to je kouzelná síla, která je s to přemoci Ahrimana v duši rozumu. Aby však člověk přemohl Asuru a jeho zástup v duši vědomé je zapotřebí ještě něčeho většího: Člověk

musí sám ze svobody jít cestou moderního křesťanského zasvěcení, o čemž hovoří anthroposofie. Neboť jenom přísné duchovní Žakovství ve smyslu této cesty může proměnit individuálnímu lidskému já vnitřní sílu, která může odolat asurským pokušením, která v naší době teprve začínají pronikat do lidstva. Konečně odolat silám slunečního démona Sorata, to je možné jen prostřednictvím a bezprostředním vztahem ke Kristu, jakožto k božskému, "Já jsem" našeho kosmu. Proto může dnes přijít jen od něho nutná pomoc v boji s tímto kosmickým protivníkem.

Toto spojení s Kristem musí však být v naší době dosaženo v duši vědomé, to znamená zcela vědomě a svobodně. A to je možné jenom konkrétním věděním o mystériích živoucího Krista v současnosti, věděním, které umožňuje mít bezprostředně spoluúčast na „díle Kristově". O tom hovoří Rudolf Steiner v poslední kapitole své knihy „Jak dosáháme poznání vyšších světů?" (GA 10). Tam se popisuje, jak člověk na cestě křesťansko-rosikruciánského zasvěcení prožívá setkání s velkým strážcem prahu, v jehož podobě se mu zjevuje sám Kristus..

Kristus se blíží lidské duši se slovy: S mou postavou budeš se moci jednou sjednotit, ale nemohu být šťastným, pokud ještě existují lidé nešťastní! Když křesťanský zasvěcenec prožívá tento vznešený okamžik, ví, že „toto sjednocení bude možné teprve tehdy, když zasvěcenec také použil všech sil, které mu z tohoto světa připlynuly ve službě osvobození a vykoupení tohoto světa". Potom se stává moderní křesťanský zasvěcenec, poté co byl shledán hodným setkání s Kristem v osobní duchovní zkušenosti, vědomým služebníkem a spolupracovníkem Kristovým, který má nadále jen jedinou snahu: Všemi svými silami přispět „k osvobození lidského rodu". Pro tento cíl „přináší své dary na obětní oltář lidstva". Nenáleží již nyní sobě, nýbrž všem lidem. Neboť uskutečňuje ve své osvobozené duši hlavní cíl křesťanského zasvěcení, které spočívá ve slovech: „Ne já, ale Kristus ve mně" (Galatským, 2, 20). Od té doby ztratili nad ním odpůrci všechnu moc, neboť nemají již žádný přístup k jeho já, které je naplněno Kristem.